

MŪSU LIE TU VA

NOSSA LITUÂNIA
Caixa Postal, 4421
01000 São Paulo, ESP.
★
Diretor Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: Jonas Bružikas
★
Metinė prenumerata 25 kr.
Paskiras numeris 50 centavų.

NR 35 (1257) XXIV.1972 M.RUGPJŪČIO-AGOSTO 31 D.R.JUATINDIBA,20- 03124 SÃO PAULO, ESP. TELEFONAS: 273 - 03-38

Nauja priespaudų banga ok. Lietuvoj

LIETUVOS VYSKUPIJŲ VYSKUPŲ IR VALDYTOJŲ GANYTOJINIS LAIŠKAS TIKINTIESIEMS IR KUNIGAMS

APIE TUOS IR KITUS ĮVYKIUS LIETUVOJE SKAITYKITE 2, 3, 4 PUSLAPIUOSE. TAI APEINA MUS VISUS...

Brazilija

ATEINANTI SEKMADIENI

S. Paulo, Praça da Sé aikštėje, 9 val. bus labai iškilmingos pamaldos, minint Brazilijos 150 metų nepriklausomybės sukaktį. J.E. arkiv. Paulo Evaristo Arns kviečia visus ko skaitlingiausiai dalyvauti.

POTVYNIAI STA CATARINA VALS-tybėje apsėmė apie 20 vietovių, apie 530 šeimų likę be pastogės.

SUMAZĖSIANTI INFLACIJA 13 procentų. Taip pranašauja finansų ministras Delfim ateinan- tiems metams.

PASAULINĖJE OLIMPIJADOJE BRA- ZILIJAI LAIMĖJO

per dvi dienas keturias pergales: krep- šinio, tinklinio, bokso.

S. PAULO. Po rugsėjo 7-os Nepriklausomybės iškilnių prasidės Avenida Paulista sutvarkymo darbai. Ji bus praplatinga po 10 metrų abiejuose šonuose, o vidurys gatvės bus nuleistas gilokai žem- in.

VISI S. PAULO VIEŠBUČIAI IKI rugsėjo 8 dienos esą pripildyti — tiek daug turistų atvyks dalyvauti Nepriklausomybės sukaktuvių minėjime.

IPIRANGOS MUZIEJUJE išstatyta im- peratoriaus Pedro I auksinis vainikas, sve- riąs keturis su puse kilogramų.

Bus perduotas Popiežiaus žodis Brazili- jai per šv. Mišias sekmadienį 9 valanda

ARGENTINA.

Jau kuris laikas yra labai įtempta politinė krašto padėtis. Daugiausiai neramumų kelia

peronistai. Jų kandidatas Peronas turėjo par- vykkti Argentinon š. mėn 25, jei nori kandi- datuoti į prezidentus. Bet jis negrižo, ir pa- sauliui skelbiasi esąs kandidatas. Vyriausy- bė neturinti jokios teisės reikalauti, kad kan- didatai į prezidentus gyventų krašte. Tas reikalavimas esąs prieš krašto konstituciją. Dar nežinia, kaip pasielgs prezidentas Lanus- se, kurs tą potvarkį buvo paskelbęs.

ČILĖ.

Krašte dideli neramumai. Žmones nepa- tenkinti prez. Allendes valdžia, kuri, atrodo, veda kraštą prie bankrodo, ar nori jį atiduot komunistams valdyti. Ypač didelis nepasi- tenkinimas, kad visur trūksta maisto, trūks- ta reikalingiausių prekių. Kai žmones eina protestuoti ir reikalauti geresnės ekonomi- nės politikos, tai policija vaiko minias ir net kaiką jau nušovė.

Š. VIETNAMAS.

Amerikiečiai minomis uždarė visus komu- nistinio Vietnamo uostus. Iki šiol joks laivas nebendė kaip nors pralysti pro minas. Bet paskutinės žinios sako, kad kom. Kinijos minas išžvejojantis labai modernus laivas jau įplaukęs uostan, sveikas pro visas minas. Manoma, kad jis bandys surasti visas minas ir jas sunaikinti. Dar laukias kitų panašių laivų talkon atvykstant.

Š. AMERIKA.

Lapkričio mėnesį bus prezidento rinkimai. Jau įsišūbuoja rinkimų kampanija. Visi ste- bėtojai mano, kad šiuos rinkimus tikrai laimė- siąs dabartinis prezidentas Niksonas.

Š. AMERIKA.

Slaptoji Amerikos policija, vadinama FBI, paskelbė, jog krašte padidėjo smurtas, už- puolimai ir visi nusikaltimai. Koks nors smur- tas atsitinka kas 30 sekundžių. Kas pusvalan- dis yra nužudomas vienas amerikietis. Kas trylika minučių iš-
Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Kas 82 sekundės kas nors apvagiama ir kas 86 sekundės kurs nors piliėtis yra užpuo- lamas. Per paskutinius penkerius metus nužudymų skaičius pašoko 51 procenta

R O M A.

Mirė Romos miesto ir vyskupijos vikaras kardinolas Dall'Acqua. Buvo 68 m. amžiaus. Jis ilgus metus priklausė popiežiaus užsienio reikalų tarnybai.

URUGVAJUS

Vėl stiprų smūgį gavo teroristai „tupa- marai“. Net 25 suimti.

JAPONIJA, TOKIO. Šios savaitės ket- virtadienį, Havajų salose susitiks Japonijos min. pirmininkas Kakuei Tanaka su Ameri- kos prezidentu ilgesniam pokalbiui. Tana- ka užtikrinsią prez. Niksoną kad jo sutar- tys su Kinija né kiek nepakenksiančios Ja- pinijos Amerikos santykiams.

BELGIJA.

Vengrijos senelis kardinolas Mindszenty, kentėjęs komunistų kalėjime, aplankė Belgi- joje gyvenančius vengrus. Čia jiems laikė Mišias ir pasakė pamokslą. Per pamokslą jis pabrėžė, kad „nuo 1956 m. nepasisekusio vengrų sukilimo prieš savo engėjus bolševi- kus, visas tas laikas buvęs tragiškiausias mo- derniojoje Vengrijos istorijoje“. Jo žinio- mis per paskutinius 12 metų buvę krašte padaryta 2 milijonai abortų ir kad moterys- čių suardymai esą pasiekę savižudiškų proporcijų. Kardinolas kvietė vengrus lais- vame pasaulyje pasipriešinti modernioms klaidoms.

AIRIJA.

Per praėjusį savaitgalį Š. Airijoje žuvo nuo kulky ir bombų 11 žmonių. Vis nesi- baigia to nelaimingo krašto kataliku ir protestantų kovos.

Lietuvos vyskupijų vyskupai ir valdytojai 1972 m. balandžio 11 dieną yra išleidę ganytojinį laišką viršuje minėtu vardu. Laiške atsiliepiama į 17,000 peticiją Brežnevui per J. Tautų gen. sekretorių K. Waldheimą.

Ganytojiniame laiške rašoma:

“Mieli Broliai ir Sesės Kristuje! Neseniai šventėm Kristaus Prisikėlimo šventę — Velykas. Toje pergalės ir džiugsmo dienoje visų mūsų vyskupijų bažnyčiose dalyvavo daug tikinčiųjų. Tai labai džiugu. Tai rodo mūsų meilę Išganytojui, katalikų tikėjimui ir Bažnyčiai.

Tačiau mūsų džiaugsmą temdo kai kurie rimti dalykai, nuodijantys bažnytinį gyvenimą, ardantys tikinčiųjų vienybę bei nešantys skaudžius padarinius pačiai Lietuvos Bažnyčiai. Šie faktai skatina mus prabilti šiuo bendru laišku”.

Toliau per keturiasdešimt penkias eilutes kalbama apie susiklausymo reikalą Bažnyčioje, apie reikalą pasitikėti popiežium ir vyskupais su išvada:

“Taigi, mes visi kartu: Popiežius, vyskupai, kunigai ir tikintieji, sudarom Katalikų Bažnyčią. Mūsų Bažnyčios vienas iš esminių bruožų buvo ir tebėra tvarka, vienybė, susiklausymas, tarpusavio pasitikėjimas, pasitikėjimas aukščiausiu Ganytojumi Popiežiumi ir atskirų Bažnyčių Ganytojais.

“Tačiau įvairūs faktai, išplaukiantys iš ypatingo istorinio momento, kuriame Bažnyčia gyvena mūsų dienomis, kai kurių kunigų ir tikinčiųjų yra skubotai, lengva ranka, vertinami. Kai kas, matydamas atskirus Bažnyčios sunkumus, nusimena, daro trumparegiškas išvadas, pradeda nepasitikėti net Dievo Apvaizda, pačiu Kristumi, lyg tai Jis nesirūpintų savo Sužadėtine Bažnyčia. Tokie asmenys, neturėdami jokios teisės, imasi nepateisinamų veiksmų, tarsi jiems nerūpėtų Bažnyčios ateitis, tarsi jie būtų pamiršę, kad Bažnyčia naudojasi vien tomis priemonėmis, kurios sutinka su Evangelija ir bendruoju labu, atsižvelgiant į laiko ir vietos skirtingas aplinkybes. Kas tik pasišvenčia Dievo žodžio tarnybai, privalo naudotis Evangelijai būdingais keliais ir priemonėmis, kurios

daugeliu atžvilgių skiriasi nuo žemiškos valstybės priemonių (Gaudium et Spes... toliau kaitmuo neįskaitomas).

“Šia proga mes norime priminti Jums kai kurias negeroves, pasitaikančias mūsų religiniame gyvenime:

“1. Atsitinka, kad kai kuriose parapijose tikintieji nenori pripažinti tiesioginių savo ganytojų ir ‘apaštalavimo’ darbą parapijoje ima dirbti šalia klebono ar net prieš kunigo pastoraciją.

“2. Neretai tikintieji pareiškia niekuo nepamatuotą nepasitenkinimą, kai jų kunigas keliamas į kitą parapiją. Vyskupijų Valdytojai, turėdami prieš akis visos jiems patikėtos Bažnyčios reikalus, kunigus taip skirsto, kad tikintiesiems būtų kiek galint daugiau dvasinės naudos.

“3. Pagaliau, paskutiniu laiku kai kuriose parapijose neatsakingi asmenys, kunigų ir tikinčiųjų vardu, prie bažnyčių ar net pačiose bažnyčiose, o kartais lankydamiesi į namus, renka ant lakštų su tekstu ar net be jokio teksto parašus, neva tam, kad kleboną iškeltų, kad bažnyčios neuždarytų, kad paskirtų kunigą, kad klebono ar vikaro neiškeltų ir tt. Tie parašų rinkėjai vėliau pakeičia ar parašo tekstą, prie jo pridėdami surinktus parašus. Bet juk tai yra klaidojimas. Mūsų labai stebina, kad pasitaiko tikinčiųjų, kurie pasirašo, nežinodami dėlko ir kam bei negalvodami, kokios bus to pasekmės.

“Mes neturėtume pamiršti, kad neatsakingų raštų pasirašinėjimas atsiliepiama santykiams tarp Bažnyčios ir Valstybės, kelia nesusipratimus. Tokie dalykai negali atnešti Bažnyčiai nieko gero.

“Mes norėtume atkreipti jūsų dėmesį į tai, jog kiekvienas tikintysis, o juo labiau kunigas privalo jausti atsakomybę už savo veiksmus prieš Bažnyčią ir Dievą.

“Baigdami norėtume jus visus paraginti II Vatikano Susirinkimo žodžiais: uoliau ugdykite pačioje Bažnyčioje tarpusavio pagarbą ir santaiką. Tebūnie būtiniuose dalykuose vienybė ir visur meilė (plg. Gaudium et Spes, 92).

LIETUVOS VYSKUPIJŲ
VYSKUPAI IR VALDYTOJAI
1972 m. balandžio 11 d.

DD.GG. Klebonus ir bažnyčių

Administratorius prašome šį raštą perskaityti iš sakyklos 1972 m. balandžio 30 dieną, sekmadienį, vietoje visų tą dieną sakomų pamokslų”.

POGRINDINĖ SPAUDA

“Katalikų Bažnyčios Lietuvoje kronika” — tokiu vardu pasirodė šiemet pagrindinis leidinys su konkrečiais religinio gyvenimo faktais. Atrodo, pasirinktas tokis kelias, kokis praktikuojamas Rusijoje leidžiant “Einaujų įvykių kroniką”, kuri pasirodo kas mėnuo.

BOLŠEVIKAI VERČIA LIETUVOS KUNIGUS BAŽNYČIOSE SKAITYTI LAIŠKUS, SMERKIANČIUS PARĄŠŲ RINKIMĄ

VILNIUS. Iš okupuotos Lietuvos ateinančios žinios sako, jog valdžia naudoja visokias priemones ir prietartą, pasirūpino, kad vyskupai išleistų raštą ir perspėtų žmones dėl rinkimo parašų. Matyt, jog okupantams buvo labai skaudūs tiek daugelio tikinčiųjų pasirašyti ir į užsienius patekę raštai prieš religinę prispaudą Lietuvoje. Nežiūrint didžios prievartos, net apie trys ketvirčiai kunigų to rašto bažnyčiose neskaitė

Dabar kulto reikalų valdininkai nebeatiminėja iš kunigų darbo pažymėjimus. Tačiau vyskupijų valdytojai verčiami apmaldinti veiklesnius kunigus, juos iškelti į užkampius. Tie kunigai, kuriems negalima sudaryti baudžiamųjų bylų, nes jie visą širdį atiduoda Bažnyčiai, nepažeisdami civilių įstatymų, yra kitaip persekiojami. Pav. kun. L. Kunevičius ir Valkininkų klebonas paimti kariuomenėn. Kunigai imami į darbo batalionus arba už nekaltiausius ir net sufabrikuotus priekaištus apdedami bausmėmis po 50 rublių, dar grasinant, kad būsią sunkiau baudžiami, jei tai kartosis. Parapijų komitetams grasinama atimti bažnyčias, atimti kunigą. Kunigai dažnai šaukiami į valdžios įstaigas, kur jie prigrasomi. Iš kunigų reikalaujama nekenkti ateizmui, vaikų ir jaunimo nemokyti religijos.

Šių metų bal. 20 Girdžių klebonas nubaustas 50 rublių, kad leido mokiniams dalyvauti procesijoje, nešti vėliavas, barstyti gėles.

RUGSĖJO 3 DIENA, 9 VAL. RYTO, BUS LABAI IŠKILMINGOS MIŠIOS PRAČA
DA SĖ, MININT BRAZILIJOS 150 METŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS.
Rugsėjo 8 dieną Lietuvoje, Šiluvoje, prasideda Švč. Marijos gimimo, arba Šiluvos atleidai.
Apie tai skaitykite vysk. Brizgio laišką 3 puslapyje.

Krauju paliudytas šauksmas

Lietuvoje kartojasi tragiški įvykiai — susideginimai. Susideginami tikintieji, jauni ir seni, liudija pagalbos ir įspėjimo šauksmą.

Pagalbos — nes Lietuvoje tebėra vilties, kad Vakaruose kilęs opinijos balsas palengvins jų padėtį.

Įspėjimo — nes jų šauksmas Vakaram reiškia: jūs tebesate tas, kas mes buvome; jūs būsite tas, kas mes esame, jeigu...

Įspėjimas ir lietuviams Vakaruose: nebūkite silpno tikėjimo (jei tokių pasitaiko tarp jūsų); neišduokite laisvės bei nepriklausomybės už lešiukų dubenį — už "satelito status", už iliuziją, kad, nutildami apie nepriklausomybę, sustiprinsite galimybes tautai išlikti gyvai; mes tapome degančiais žibintais, kurie išdegtų ir jūsų galimus susyrvavimus, nes nėra pakaitalo Žmogaus Laisvei.

Aklieji ir praregėję

Lietuvos žmonių viltis buvo Jungtinės Tautos, kurios skelbiasi saugojančios Žmogų, Teisingumą, Laisvę; Bažnyčia, kuri yra Tikėjimo tvirtovė, išpažįstanti tikinčiųjų bendravimą bei solidarumą; Jungtinės Valstybės, kurios pavergtųjų akyse yra laisvės rėmėjų simbolis.

J. Tautos šiomet surengė tarptautines konferencijas vandeninių žemei, orui, žuvim, banginiam, ereliam ginti nuo sunaikinimo. Bet ginti Žmogų nuo sunaikinimo — tam šauksmui jos pasirodė kurčios.

Jungtinės Valstybės savo poziciją išreiškė per valstybės departamentą. Atsakydamas į Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko rūpestį dėl įvykių Lietuvoje, departamentas tepasakė neturįs apie įvykius autentiškų žinių iš asmenų, kurie įvykius matę. Tai lyg ir vėl pasiaiškinimas "komunikacijos stoka".

Bet departamentas pabrėžė, kad Amerikos "nepripažinimo politika" besitęsia ir po Nikono kelionės. Tai ypačiai ryškiai pabrėžė atsakyme į Baltijos Laisvės Tarybos raštą prezidentui. Pabrėžė, kad "per prezidento lankymąsi Sovietų Sąjungoje nebuvo jokio veiksmo mūsų nepripažinimui prievartinės Baltijos valstybių agresijos pakeis-

ti" ... "Ir jūs galite būti tikri, kad mūsų tvirtas užsiangažavimas Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos principam Sovietam buvo aukščiau pareikštas".

Bažnyčia girdėjo šauksmą iš Lietuvos, bet vieno vieningo balso nepajėgė pakelti. Lietuvių Kunigų Vienybės iniciatyva Bostono kunigų senatas priėmė balsą dėl tikėjimo persekiojimo Lietuvoje. Bet prie to balso atsisakė prisidėti Amerikos kunigų tarybų federacijos konvencija (Denver kovo 12-16).

Gal tų kunigų nebūtų paveikę, jei šauksmą būtų sustiprinę ir stebuklai, kaip net Kristaus stebuklai neveikė ano meto žydų kunigų. Laimė, padėtį gelbėjo atskiri kardinolai, vyskupai, kunigai, pakeldami balsą savo ribose.

Nevienodu aidu nuaidėjo ir Lietuvos šauksmas Amerikos katalikų spaudoje. Iš redakciją pasiekusios spaudos atrodo — stipriu aidu nuaidėjo vadina moje konservatyvioje spaudoje, tyliau toje, kuri vadinama liberaline.

Kai katalikų liberalinė spauda buvo apykurtė, už tat juo nuostabiau, kad prabilo tokis liberalų laikraštis kaip N. Y. Times vedamuoju. Atrodo, šauksmas iš Lietuvos jį įtikino, kad Sovietai vykdo rusifikaciją ir tikėjimo naikinimą; šauksmas jį nustebino, kad nepriklausomybės nemačiusi karta trokšta nepriklausomybės. Lyg šauksmas iš Lietuvos sugriovė ankstesnes liberalų iliuzijas apie režimo švelnėjimą, demokratėjimą, žmogaus teisių pagerbimą.

Lyg ir mūsų laikais kartojasi šv. Luko aprašytas pasakojimas apie žmogų, kuris buvo galvažudžių sužeistas, apiplėštas ir paliktas pusgyvis. Keliu ejęs kunigas ir praėjęs. Keliu ejęs levitas, kunigo padėjęs, ir praėjęs. Sužeistąjį aprišo ir nugabeno į užkeigos namus žydų niekinamas samarietis.

Lietuvą, apiplėštą, sužeistą, vargiai kas paglobos; ji palikta sau. Bet Vakaruose šauksmas apie jos galvažudžius reiškia budrumą patiem Vakaram. Anot Washingtono Bendruomenės pirmininko J. B. Genio, "Pabuski-me, kol dar nevelu" (The Evening Star, birželio 29).

BRANGŪS LIETUVIAI

Šie metai buvo mūsų tautai tiek turtingi ir tragiskais ir ramiais įvykiais, kad ne kartą pripildė mūsų sielas ir skausmu ir pasigėrėjimu. Tiesa, kad tauta Lietuvoje ne viskuo galėjo pasidžiaugti kuo mes džiaugėmės, o ten išgyventos tragikos gal tik silpnas aidas pasiekė mūsų sielas. Viso to pasėkoje nepamirškime ir eilinių mums reikšmingų momentų.

Šį kartą pasistenkime ir prisiminti ir pajusti, kad rugsėjo aštuntoji turi mums pastovią reikšmę. Dėl eilės istorinių faktų primenančių mums tą dieną, ji yra savyje ir turi būti mūsų protams ir širdims tautos religine švente. Šalia kitų istorinių motyvų, tradicija ją padarė tautos pamaldumo savaitę į Švenčiausią Mariją. Jeigu žmonės tvirtina ten įvykus daug stebuklų jų kūnams, tai žymiai daugiau yra tokių kurie ten patyrė stebuklų savo sielai. Užteks priminti, kad Lietuvoje ir dabar ta diena yra maldos diena. Per laukus ir miškus daugelis slaptai keliauja į tą vietą, kur iš nematomo šaltinio pasisermija jėgos ir drąsos pakelti tą visokios vergijos jungą ir terora, šiandien slegiantį Lietuvą ir jos žmones.

Jungėmės maldai ir tarpusavei vienybei užjausdami Simą Kudirką. Tikrumoje daug daugiau negu 17.000 drisusių viešai pareikšti pasauliui Lietuvos žmonių sąžinių ir širdžių skunda, užjausdami ir pagerbdami Romą Kalantą. Rugsėjo 8 susijunkime maldai, širdimis, jausmais su visa besimeldžiančia Lietuva. Tiesa kad už Lietuvos ši Marijos gimimo šventė bus švenčiama ne visose lietuvių bažnyčiose. Tačiau jau ne kartą parodėme, kad mės mokame mēlštis kartu ne vien švenčių dienomis. Jeigu tai mokame kitais atvejais, tai mokėkime ir šiuo, kada melsis visa Lietuva. Kur ši Marijos gimimo šventė būtų minima viešom pamaldom, melskimės visi vieningai. Kur nebūtų viešos šventės, ten nors pavieniai maldai susijunkime visi vienon besimeldžiančion tauton. Mokėkime ir tesėkime vieningai kartu mēlštis, kartu veikti, kartu kovoti.

Nuoširdžiai Jūs

Vysk. Vincentas Brizgys

To ir reikėjo laukti

Kai 17.054 parašais Lietuvos tikinčiųjų peticija išėjo aikštėn, reikėjo laukti Maskvos reakcijos. Jos reakcija įprastinė. Ne pašalinti peticijos pagrindą t.y. ne sudrausti valdžios pareigūnus, kurie laužo sovietinę konstituciją ir Žmogaus teisių deklaraciją bet nutildyti suėmimais, tardymais, grasinimais.

Kita Maskvos įprastinė reakcija — pasklidusią tiesą apie tikėjimo persekiojimą paneigti balsu tų, kurie turi stovėti tikėjimo sargyboje — vyskupų balsu.

Vyskupų balsas turi nutildyti kunigus. Kunigų balsas turi nutildyti tikinčiuosius.

Vyskupų balsas turi kelti tikinčiųjų nusivylimą ir nepasitikėjimą vyskupais. Neteikę tikinčiųjų pasitikėjimo, vyskupai bus padaromi klusniu ateistinės valdžios irankiu, kaip jau yra rutikę su ortodoksu Bažnyčios ganytojais.

Rusų rašytojas Solženicinas šių metų Velykų proga rašė laiška ortodoksu Bažnyčios galvai su priekaištu: „Laužiama teisė laikytis tėvų tikėjimo, tėvų teisė auklėti vaikus pagal savo pasaulėžiūrą, o jūs, bažnyčios hierarchai, su tuo susitaikėte ir tam padedate...“

Gyvenantieji laisvėje neturim moralinės teisės vertinti Lietuvos vyskupų laišką. Tegalim reikšti visa širdimi užuojautą, kad jiems tenka ganytojų dalia toje diaboliskoje sistemoje, kur nebaudžiama už įstatymo laužymą, o baudžiama už jo vykdymą. O tik to vykdymo ir norėjo Lietuvos tikintieji savo peticijoje.

Toje komunistų sistemoje iškyla ir ypatingas vaidmuo eilinio tikinčiojo tikėjimui išlaikyti ir jam ginti, kada, anot Solženicino, jiems tenka gyventi pirmųjų amžių kankinių gyvenimu.

LIETUVOJE PO 17,000 PETICIJOS IR VYSKUPŲ GANYTOJINIO LAIŠKO

RUGSĖJO 10 DIENA
ŠV. KAZIMIERO PA-
RAPIJOS SALEJE

PAMINĖSIM DVI
GUBA ŠVENTE.

IR TĒVYNĒJE ŠVES-
TA, TAUTOS ŠVEN-
TE, IR ŠVČ. DIEVO
MOTINOS ŠILUVOJ
APSIREIŠKIMA.

SUPRANTAMA, KAD
TĒVYNĒS PAVER-
GĒJAI NELEIDŽIA-
MINĒTI TAUTOS
ŠVENTĒS.

KIEK GALĒDAMI
TRUKDO IR ATLAI-
DUS ŠILUVOJE.

MES, DŽIAUGDA-
MĒS BRAZILIJOS

MŪMS TEIKIAMA
LAISVE, SUSIRINK-

SIM MALDOS VA-
LANDAI UŽ SAVO

PERSEKIOJAMUS
BROLIUS IR SESES

GIEDOSIM NUO SE-
NŲ SENOVES MŪ-

SŲ SENOLIŲ GIE-
DOTAS SUPLIKACI-

CIJAS IR KITAS
MALDAS, TIKĒDA-

MI, JOG ANKSČIAU
AR VĒLIAU MŪSŲ

TAUTOS BALSAS
BUS IŠKLAUSYTAS.

PAMALDOS PRASI-
DĒS LYGLIAI 17 V.

Pagal sunkiai patikrinamas ži-
nias, Lietuvoje padėtis tarp ti-
kinčiųjų, kunigų, vyskupų,
saugumo vis labiau įsitempia.

— Dekanai buvo įpareigoti
kiekvieną kunigą aplankyti, kad
jis paskaitytų ganytojinį laišką.
Su kai kuriais kunigais kalbėjo
ir saugumo atstovai. Kai kurie
dekanai buvo šaukiami į kuri-
jias pasiaiškinti, kodėl jų dekana-
tuose nebuvo skaitytas ganytoji-
nis laiškas.

— Saugumo organai tiria, kas
iš kunigų skaitė, kas ne vysku-
pų laišką.

— Kapsuko rajone buvo
sudarytos aktyvistų grupės po
du, kad patikrintų kiekvieną
bažnyčią, ar laiškas buvo skaity-
tas.

— Aukštojoj Panemunėje
prieš balandžio 30 dieną viduri-
nėje mokykloje valdžios atsto-
vas perspėjo mokinių tėvus, kad
nepasirašintų jokių religinių
skundų, ir ta proga paskaitė iš-
trauką iš vyskupų ganytojinio
laiško.

Kunigai

baudžiami —

už ką?

— Girdžių parapijos klebonas
š.m. balandžio 20 nubaustas ad-
ministraciniu būdu 50 rublių už
tai, kad leido mokiniams daly-
vauti procesijoje — nešti vėlia-

vas, barstyti gėles.

— Kun. Gudavičius taip pat
nubaustas 50 rublių už tai, kad
leido vaikams tarnauti prie mišių.

Jurbarko rajono liaudies teis-
mas baudą uždaramė posėdy
patvirtino.

— Liubavo klebonui rajono
pareigūnai ir įgaliotinis kulto

reikalams Rugienis grasino pa-
liksią parapiją be kunigo, jei
klebonas leis vaikams tarnauti
prie altoriaus.

— Valkininkų klebonui kun.
Alg. Keinai atimtas pažymėji-
mas ir paimtas į kariuomenę,
į darbo batalijonus. Taip pat kun.
Kunevičius.

Tikintųjų prašymai ir koki atsakymai

— Klaipėdos katalikai 1972 ko-
vo mėn. pasiuntė Brežnevui
prašymą, kad grąžintų tikintie-
siams neteisėtai paimtą ir už-
darytą bažnyčią. Pareiškimą
pasirašė 3,023. Prašymas buvo
pasiųstas bažnytinio komiteto
nario Jono Saunoriaus vardu. Po
kelių savaitių atėjo pranešimas,
kad laiškas įteiktas adresatui, bet
tuojau pat atvykę saugumo orga-
nai pašto pranešimą atėmė ir
keletą kartų tardė, kas buvo
prašymo iniciatoriai.

— Kučiūnų parapijos (Lazdijų
rajono) tikintieji 1971 gruodžio
mėn. pasiuntė Brežnevui prašy-

mą, kad leistų užbaigti mūrinę
bažnyčią, kurios sienos buvo pa-
statytos dar prieš karą. Vietoj
atsakymo Rugienis išsikvietė
kleboną ir komitetą, raginda-
mas nuraminti žmones. Kleboną
išsikvietė dar ir Lazdijų saugu-
mas, pasakė, kad leidimo niekas
neduos, ir pagrasino: "Jei kas
rašys skundus, pasodinsime, o
medinę bažnyčią, atsiuntę gais-
rininkus, uždarysime, gi mūrinę
naktį išsprogdinsime". Vėliau
atvykę pareigūnai iš rajono pra-
šė bažnytinį komitetą, kad mū-
rinės bažnyčios sienas atiduotų
restorano statybai. Tikintieji pro-
testavo.

Naujų kunigų per metus 6, o mirė 12

Š. m. balandžio 16 kunigystės
šventimus gavo 6 klierikai. O
1971 m. visoje Lietuvoje mirė
12 kunigų.

— 1971 m. kulto reikalų į-
galiotinis Rugienis net du kartu
tikrino kunigų seminarijos bi-

blioteką. Priekaištavo, kad klie-
rikai neskaitė Lenino raštų. Ru-
gienis terorizuoja kandidatus į
seminariją. Kurių prašymus at-
metė syki, atmeta ir antru kartu
paduotus, kad nesusidarytų di-
desnis skaičius kandidatų.

Stasys Vancevičius

KUN. B. SUGINTAS

Kun. B. Sugintas, belankydamas S. Paulo
lietuviams, suregistravo apie 7000. Toks didė-
lio adresų sąrašas dar niekas nebuvo sudaręs.
Iš tų tautiečių jis tikėjosi surinkti reikalingus
pinigus bažnyčiai pastatyti. Bet aukos biro
ne doleriais, kaip Amerikoje, tik trupiniais,
po vieną kitą milreisą. O ir tuos trupinius su-
kalėdoti kun. Sugintui teko braidžioti po vi-
sus S. Paulo priemiesčius, negristomis gatve-
lėmis, kur dažniausiai gyveno lietuviai. Visa
tai atliko pėkštute.

Kartą kun. Benediktas užėjęs į „Lietuvio“
redakciją man pasigyrė, kad jam lietuvių baž-
nyčiai statyti aukoją net lietuviai komunistė-
liai. Tikrų komunistų S. Paule buvo tik maža
saujelė, bet save tokiais ihikančių suagituotų,
ir suklaidintų buvo apščiai. Kaip karakterin-
gą nuotykį pacituosiu vieną ištrauką iš Kl.
Jūros knygos „Tėvynės Vaidila“:

Kartą apie 10 val. vakaro kun. Sugintas į-
griūva į vieną tokią pastogę. Rado apie 10 tau-
tiečių pingute beraminančių savo sielvartus.

Pagarbino Kristų. Tyla. Niekas neatsiliepė.
Vienas dar prunkstelėjo.

Kapelionas aukštas. Ilgas kaip kartis. Suly-
sęs. Nubraukė nuo veido drumzliną prakaitą.
Nusiėmė akinius. Lėtai apžvelgęs nustebusią
„publiką“, prabilo:

— Matau gurksnojate, mieli tautiečiai. Tai
gal nepašykštėsite bent kokį milreisiuką ir lie-
tuviškos bažnytėlės statybai?

— E-e... Ne ten patropinai, kunigėl... Vienas
drąsesnis atsiliepė.

— Čia mat, mes... komunistai.

— Bažnyčia mums pasenęs prietaras.

— Kvailiu nasieskok kitur. primetė kitas.

— Nei kvailių nei protingų aš neieškau. Aš ren-
ku aukas statomai lietuvių bažnytėlei. Ti-
kėjaisi, kad būsiu patekęs tarp lietuvių, o čia,
matyt, ruskelių esama.

— Ne ruskiai, kunige, bet komunistai, jau
sakėm.

— Jūs politikai man nerūpi. Komunistai ar
fašistai. Aš statau bažnyčią tik lietuviams. Gi
lietuviai lietuviui visada brolis buvo. Jeigu jum
bažnyčia nereikalinga, Dievas su jumis. Tik
neužmirškite - yra tokių tūkstančiai, kuriems
ji net labai reikalinga. Ar tikras lietuvis nepad-
dėdavo savo kaimynui? Jeigu vadinate s lietu-
viais, privalote pagelbėti kitiems lietuviams.

Komunistėliai sumišo.

Klebonas juos neišplūdo, nepradėjo įrodi-
nėti, kad bažnyčia ir jiems yra lygiai reikalin-
ga; ar kad jie yra velnio vaikai, nuklydėliai ir
kitoki nevaleivos.

Tas juos smarkiai paveiktė. Vienas į kitą
pasiziūrėję pasiūlė.

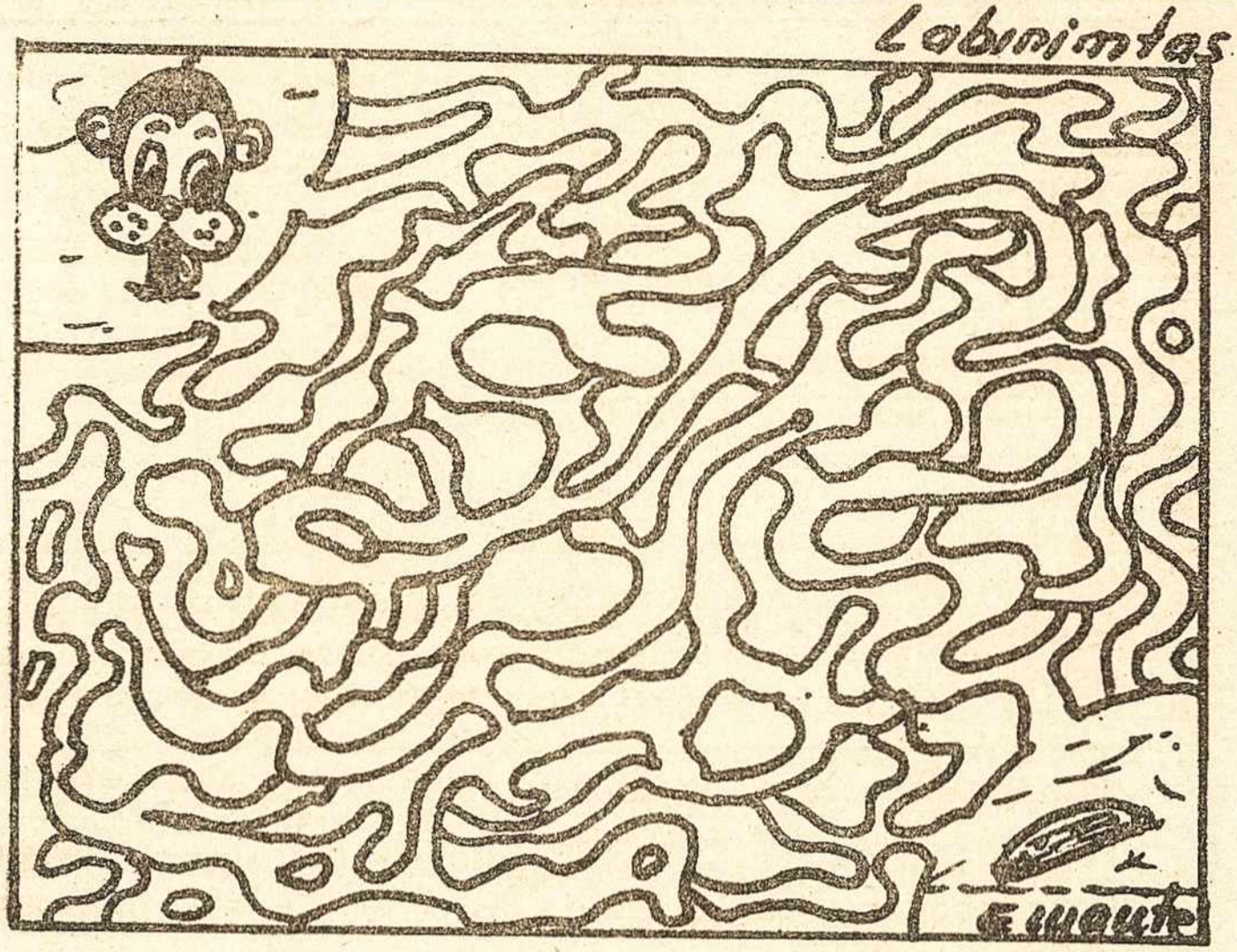
— Jeigu tamstai, kunigėli, ir mes esame lietu-
viai broliai, tai išgerk su mumis, štai, šerka
pingos.

— Jei paaukosite bažnyčiai, išgersiu dvi.

— Paaukosim, paaukosim...

MŪSŲ LIETUVA Ilgiesiems

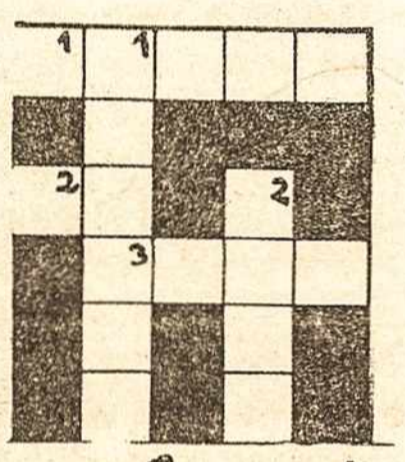
NR. 46

RUGPIŪČIO GIMTADIENIAI

- 3 - Antonio Dovydauskas
- 13 - Maria de Rosario Musnickas
- 14 - Silvia Bendoraitytė
- 12 - Cláudio Roberto Baužys
- 16 - Roberto Sakalauskas
- 21 - Cláudio Butkevičius
- 31 - Albinas Ramoška
- 31 - Cleydey Regina Miselis
- 11 - Luciana Pumputis

KRYŽIUKAI

Rymant.

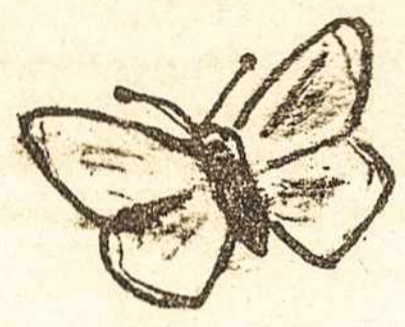
Atsakymas:

- Skersai: 1. Laivą 2. Aš
3. Rasa
Išilgai: 1. Aušros 2. Ūsai

NUDAŽYK ŠI PIEŠINĖLĮ...

MARISTELA 26-8-92

Skersai:

1. Sėsk į ir plauk per marias.
2. Ne tu, o ... noriu keliauti.
3. Kai aušta rytas, krenta ant lapų lašeliai, kaip jie vadinasi ?

Išilgai:

1. Po nakties, laukiam (kai diena aušta).
2. Katinuko ilgi, ilgesni negu tetuko.

VIRUTIĖ IR IKIŠTUTINĖ

D. BASTYS

Jaunimo metais

IS LIETUVIU TAŪTOSAKOS...

A M B A R I T A

... aprašė Irutė Petraitytė

Antigamente não todas as pessoas viviam na cidade --- umas viviam em acampamento perto do mar Báltico. Uma família de pescadores vivia lá e tinham uma linda filha chamada Ambarita.

Um dia, fazendo muito calor, ela foi nadar. Lá na praia começou nadar... Nadando sentiu alguma coisa puxando-a para baixo. A mãe dela foi ver o que tinha acontecido e não encontrou ninguém. Começou a chama-la, mas ninguém respondia. De repente ela viu um peixinho que lhe disse: "Sua filha está com o rei dos mares e receio que não poderá voltar mais." A mãe insistiu ao peixe tanto que ele foi.

Nadou, nadou, nadou até que viu um castelo feito de Gintaras (âmbar). Indo entrar viu polvos e peixes espadas. Vinde que não podia entrar disse ao polvo que tinha que dar um recado ao rei. O polvo deixou entrar.

Depois de uns minutos viu o rei e Ambarita. Ele disse ao rei que a mãe e o pai queriam ver Ambarita. O rei levou a até a ponta e Ambarita disse a seus pais que lhes traria todos os dias que tivesse tempestade gintaras.

CLEVELANDO GRANDINĖLE EUROPOJE

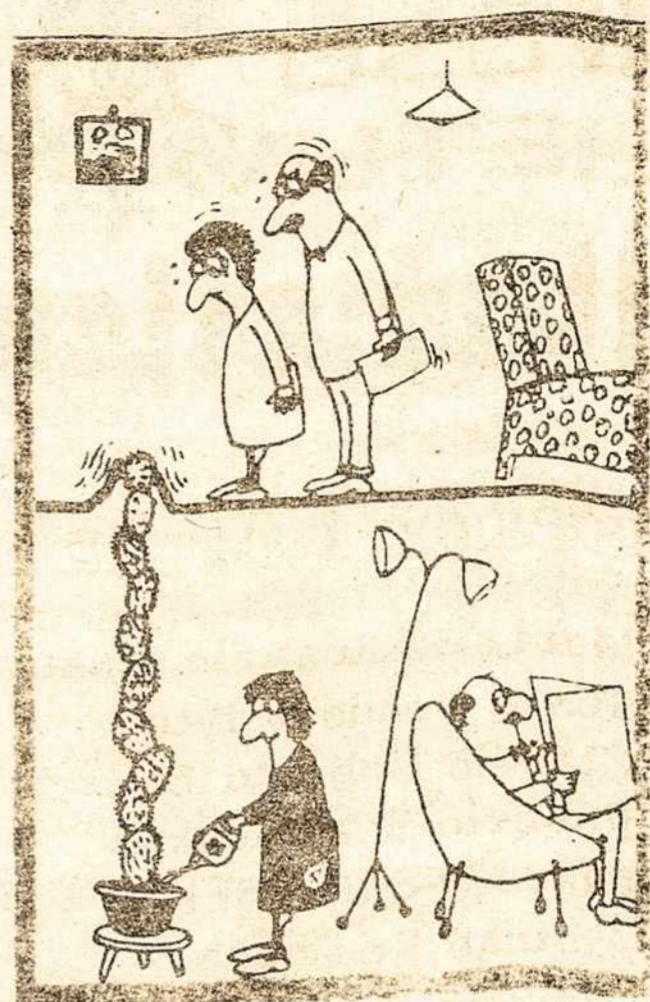
Ši menesi 19.000 kilometrų kelionėn buvo išvykusi tautinių šokių grupė Grandinėle, viena iš išeivijos lietuvių geriausių sambūrių. 1970 metais koncertavo Kolumbijoje ir Venecueloje, o šiais Jaunimo metais patraukė į Europą, lydimi savo vadovų Liudo ir Aleksandros Sagių.

Su keliasdešimt šokėjų išvyksta 12 suaugusiųjų ir paties jaunimo 7 asmenų orkestras. Grandinėle paruošė naują repertuarą, kurio gera dalis yra vestuvinė šventė -- šią naują programą ir parodė Jaunimo Kongreso atstovams studijų savaitės pirmąjį vakarą Kent State universitete, netoli Clevelando, JAV-se.

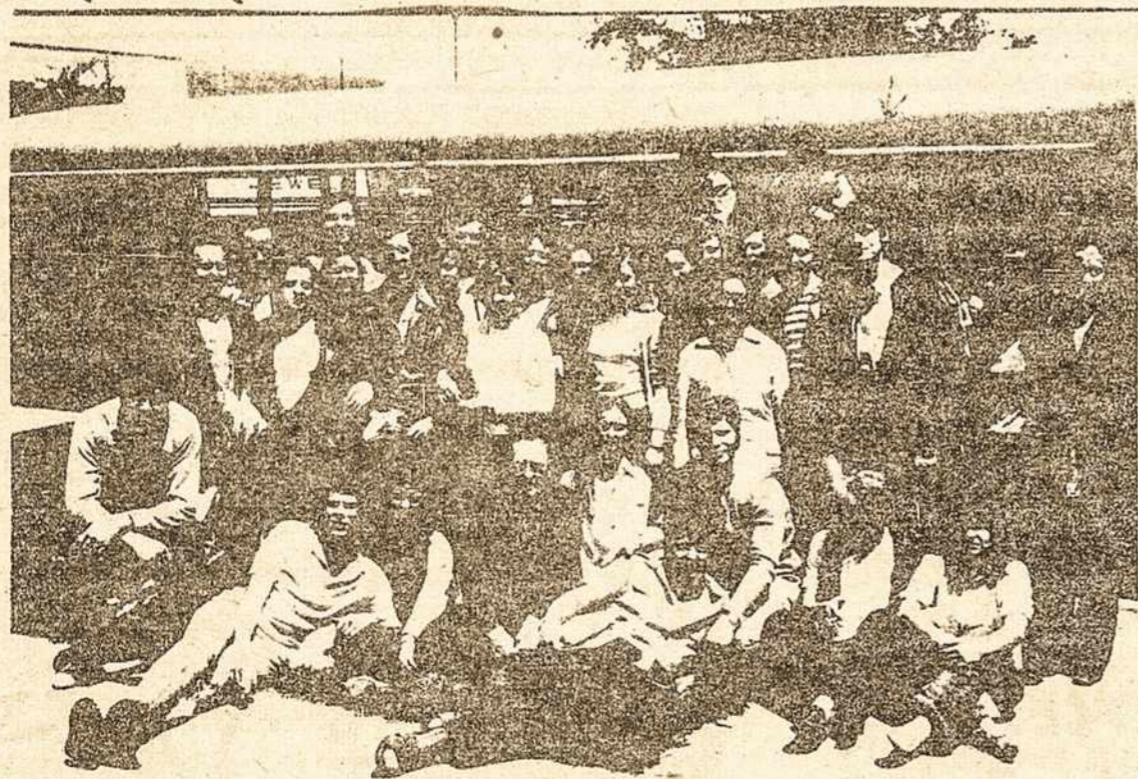
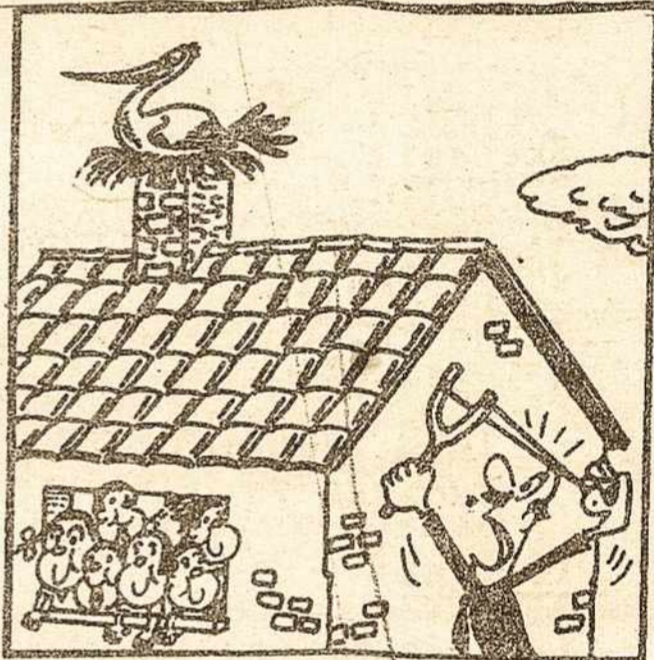
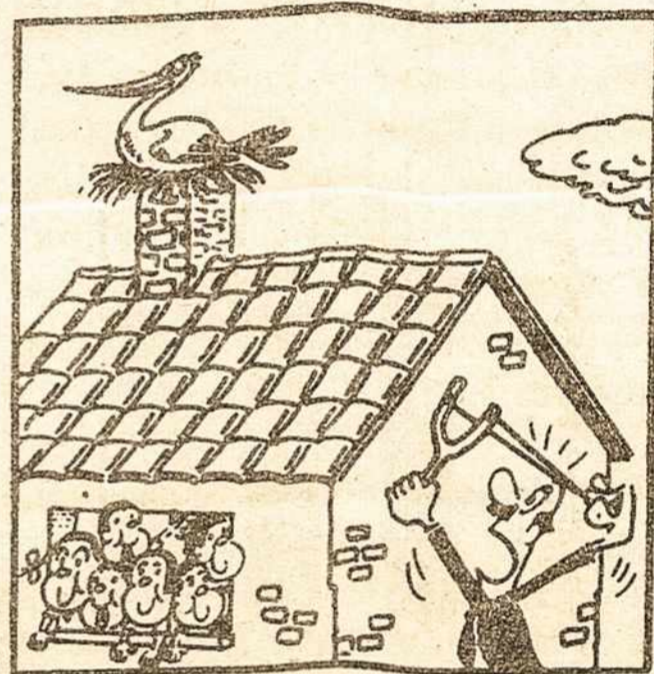
Londonė koncertavo Commonwealth Instituto salėje, kurioje žiūrovų buvo apie 400. Sekančią dieną, rugpiučio 6, dar šilčiau priėmė Manchesterio publika (apie 800 asmenų), kurių dauguma anglai. Per Belgiją nuvyko į Vokietijos sostinę Bonną, kurioje pasirodė VIII 8. Netoli Hamburgo prie Baltijos jūros pasisvečiavo, o VIII 11 Hamburgo universiteto patalpose buvo vėl koncertas.

Grandinėle per Vasario 16 gimnaziją nuvyko į pietus, apkeliaudama 7 kraštus su savo žaviais šokiais ir muzika. Lietuvių Fondas paskyrė 2.000 dol. kelionei, o likusius pinigus sudėjo lietuviai, daugiau negu kiti tikėjosi, nes šiais metais buvo daug reikalinga pinigų Jaunimo Kongresui, IV Laisvojo pasaulio tautinių šokių šventei, stovykloms, lietuviškai operai. Koncertų žiūrovus žavi ir Grandinėlės tautiniai rūbai bei nauja išėigine uniforma.

ČIA KITU MENAS ...

SEPTYNI
SKIRTUMAI

Kongreso metu įvairios grupės jaunimo lankė lietuviškas į staigas -- čia DRAUGO spaustuovę.

POKALBIS SU T. ANTANU SAULAIČIU APIE JAUNIMO KONGRESĄ, IŠPŪDŽIUS IR TOLIMESNĖS VEIKLOS PLANUS.

T. Antanas Saulaitis labai daug prisidėjo prie II Pasaulio Liet. Jaunimo Kongreso kelionės organizavimo, buvo stovyklos vyriausias galva, lydėjo mūsų jaunimą autobusu per Kanadą, dalį Amerikos, iki pat lėktuvo namo sugrižti. Tai rūpėjo patirti, kokie jo išpūdžiai, kokios nuotaikos ir tt. Jo atsakymais pasidaliame su ML skaitytojais.

Mielas Tėve Antanai, kokios pokongresinės nuotaikos liko JAV-se&

Antrasis PLJ Kongresas teritoriniai buvo plačiau išsidėstęs negu pirmasis. Kongreso atidarymo 4 dienos Čikagoje; penkių dienų studijos Kent universitete; septynių dienų stovykla Kanadoje už Toronto. Dvi dienos kongreso uždarymui Toronte. Prisidėjo pokongresinė kelionė, kurios metu 115 užsienio atstovų apkeliavo 15 vietovių, kur juos priėmė ir vaišino vietos lietuviai. Aukotojai, rėmėjai, ne dalyvavę kongrese galėjo sutikti jaunimą iš 7 kraštų. Tos ekskurisijos buvo suorganizuotos su Kongreso finansų komisijos pagalba. Tiek žmones gyvais žodžiais, tiek lietuvių spauda Amerikoje dar mėnesį po kongreso buvo pilna pastabų apie šį didįjį įvykį.

Kaip pasirodė P. Amerika, o ypač Brazilija.

Labai gerai. Pirmiausia - skaičiumi. Iš Amerikos buvo pusė visų Jaun. Kongreso dalyvių. Atskiri jaunuoliai - es gražiai prisidėjo prie įvairių darbų, pokalbių, programų vadovybės, o visi paskleidė namažai žinių apie mūsų šalį Teko, pav., man būti po kongreso Romuvos stovykloje, kur ir mes stovyklavome, ir kur dabar stovyklavo 250 skaučių ir skautų: Wasagoje 100 ateitininkų, Neringoje su 80 berniukų. Nors čia stovyklavo jaunesni, Kongrese nedalyvavę, bet Brazilijos jaunimas turėjo jų tarpe draugu, nes mūsų jaunimas buvo apsigyvenęs pas jų tėvelius. Visose trijose stovyklose skambėjo braziliečių išpopuliarinta daina: „Mamã, eu quero...“.

Kokių didesnių sunkumų ar problemų pasitaikė Kongreso metu&

Visi galim didžiutis, kad d

Visi galim didžiutis, kad didesnių nemonumų nebuvo. Nė bendrai, é ypatingai iš

mūsų jaunimo pusės. Reikia stebėtis, kad tokio plataus masto įvykis buvo taip gerai suorganizuotas. Tik vien tik Čikagos centriniam komitete dalyvavo 90 asmenų, kurie rūpinosi įvairiausiais reikalais. O ką jau bekalbėti apie kitus 13 kraštų ir keletą dešimčių vietovių. Atstovų ir kitų dalyvių elgesys buvo pagirtinas. Kongreso rengėjai, rėmėjai ir dalyviai buvo tikrai patenkinti.

Kaip mūsų jaunimas suvirškino tokia pilna 30-ties dienų programa?

Tik Amerikon nuvykęs supratau, kad mūsų šaliai iš Brazilijos nėra turėję tokių ar panašių progų dalyvauti sudėtinguose suvažiavimuose se begale diskusijų, pokalbių, paskaitų, programų registracijų. Per paskutinį PALKO kongresą 1965 metais jie tebebuvo per jauni. O studentų, kultūros, mokslininkų ir panasių pas mus nebuvo. Todėl buvo lengva pasimest. Tačiau mūsų šaliai laikėsi gerai

Bus daugiau

BENDRUOMENĖS SAJŪDIS

Visų tautų išeiviai pamazėse nutausta, ypač nutrūkus ryšiams su tautos kamėnu. Tai suprasdamas VLIKas ėmėsi kurti Pasaulio lietuvių Bendruomenę, turinčią apimti visus viso pasaulio lietuvius ir padėti jiems išlaikyti savo tautiškumą, remti tėvynės kovas dėl laisvės ir padėti jai atsikurti ją atgavus.

Bendruomenė, kaip apimanti visus lietuvius, jų tarpusavio ryšių neturinčias organizacijas, turėtų koordinuoti jų veiklą, plėsti į veiklos dar neapimamas sritis, arba organizacijų nesant, pati imtis reikalingos veikos.

Bendruomenė pačių vlikininkų buvo pavadinta lietuvių tvirtove. Vlikas įkurdamas lietuvių išlaikymo tarnybą, paliko plačias teises kraštų bendruomenėms sava rankiškai tvarkytis, neieškojo kraštuose organizacijų ar vadovų, kuriems būtų pavesta sudaryti tarybas, nereikalavo nė subordinuoti Bendruomenei kitas organizacijas. Bendruomenės kūrėjai nenusakė organizacijų tarpusavio santykių... Tai sudarė sąlygas senosioms organizacijoms bei jų vadovams laikytis nuošalyje Bendruomenės, nepaisyti jos

sioms organizacijoms bei jų vadovams laikytis nuošalyje bendruomenės, nepaisyti jos sugestijų, veikti nepriklausomai ir kartais ją boikotuoti. Todėl Bendruomenė dar neišsivystė i Lietuvių Chartos ir jos pačios nuostatais numatytą visuotinę organizaciją. Pa-

saulio lietuvių seimo autoritetas buvo praskiestas kitų organizacijų seimų ir Bendruomenei pasisekė suburti tik dalį lietuviškos visuomenės. Gal tik Kanados, Australijos ir Venezuelos bendruomenės susidariusios iš politinių pabėgėlių, galėtų pasidžiaugti didesniu narių skaičiumi. Bendruomenės organizavimo neskladumų pavyzdžiu gali būti Brazilijos lietuvių kolonija.

Br. Liet. Bendruomenė įsisteigė pavėlavusi 12 metų. Po trijų metų likvodavosi. Po kitų trijų metų atsikūrė ir per 4 metus subūrė apie 500 narių rėmėjų. Be to, rinkėjų skaičius, kaip ir kituose kraštuose, yra linkęs mažėti. Visa tai yra ženklas, kad ima mažėti išeivijos masėje tautinis susipratimas. Šviesuomenės ir visų susipratusių lietuvių pariga yra juos žadinti, kelti, judinti, aiškinti Bendruomenės svarbą, jos prasmę ir daugiau su viens kitu bendrauti reikalą. Bendruomenei į tai neatkreipus pakankamai dėmesio, susidarė sunkiai beužlopomų spragu, ypatingai jaunimo gretose. Tas spragas užpildyti stengiamasi šoku būreliais, jaunimo Kongresais, stovyklomis. Tai labai gera. Bet čia dalyvaujančių skaičius yra gana ribotas. Juos tenka laikyti tik pionieriais ledlaužiais. Bet tas jaunimas yra geriausia aktivistams medžiaga, kurie galėtų gražiais pasidaruot gražinti nors dalį nutolusių nuo lietuviybės, o jai tebe priklausiančius palaikyti.

Stebint mūsų kolonijos gyvenimą regime kad viešuosiuose susibūrimuose vyrauja senimas. Bet ir to yra tik maža visumos dalis. Kita dalis, nors tebekalba lietuviškai, lietuvių nebesidomi. O vis dėlto jie dar atsimeina, ar iš tėvų yra girdėję apie Lietuvą ir dar nėra visai sutirpę svetimoje aplinkoje. Gal net gera jų dalis galėtų būt laimėta gyvajai lietuvių, Jei tik kas juos paskatintų. Jaunosios kartos S. Paule gali būt apie 5000. Pamaldose ir parengimuose regim jų apie pusterčio šimto. Raminamės jog ateityje liks tik viena organizacija - Bendruomenė - nes tik ji turinti užnugarį, yra iliuzija. Iki šiol lietuvių tvirtovei padėjom tik pamatus ir plonutes sienas iš senimo. Tos tvirtovės į rengimui trūksta jaunimo.

Naujieji Bendruomenės organai rengiasi pradėti sąjūdį įtraukti Bendruomenės ko daugiau žmonių, ypač jaunimo. Pionieriais turėtų būti II PLJ Kongrese ir Tautinių šokių festivalyje dalyvavusieji. Tik stipri Ben-

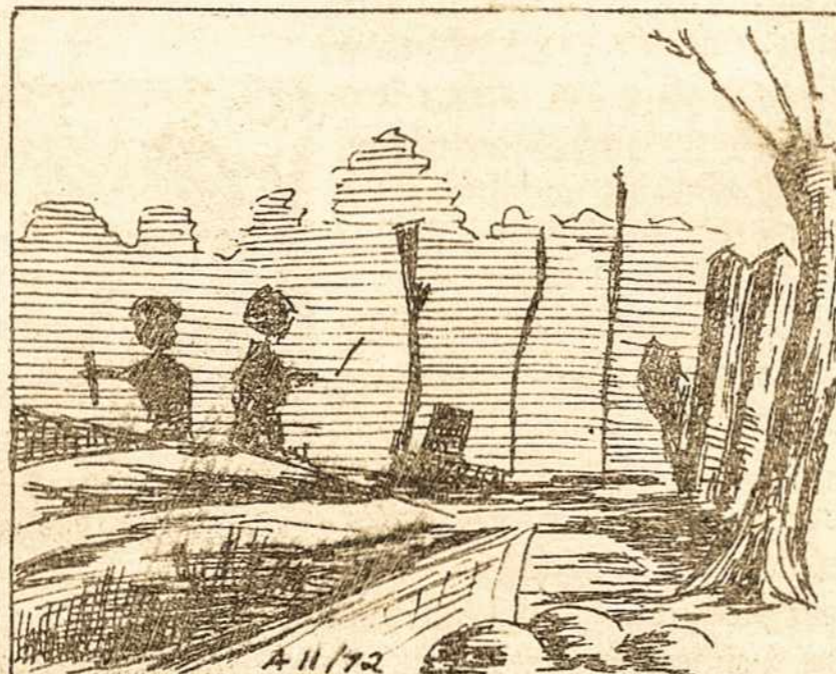
Tęsinys 8 psl.

VINCAS PIETARIS

ALGIMANTAS

ALF. D. PETRAITIS

ANT RYTOJAUS,
BRĖKŠTANT ŠVIESAI,
PO RUSANČIUS KAIMO
DEGĖSIUS GUGLI
NĖJO DU VYRU IŠ
TU, TRIJU, KURIU,
VAKAR KAIMIEČIAI
NENORĖJO PRIIMTI
I SAVO DRAUGYSTĖ.

-TAI TU UŽDEGEI KAIMĄ?
-AR TU MANEI, JOG JI
UŽDEGE ARŠIOJO PULKAS?

KAI PAGIRYJE
PASIRODĖ DAU-
GIAU ŽMONIŲ,
TIE DU VYRAI
PASILEIDO
BĖGTI...

Petras Pakalnis

SOVIETŲ IR JAV SANTYKIAI

Praėjusiu metu pabaigoje anapus Uralo kalnu buvo dideli šalčiai. Jie iššaldė milžiniškus žiemkenčių kviečių plotus ir padarė rusų žemes ūkiui didelius nuostolius. Sovietai prižadėję pagerinti piliečių gyvenimą beveik visose srityse, buvo priversti kreiptis į JAV vyriausybę, kad ji parduotų rusams javų. Tuo tikslu gruodžio mėnesi Sovietų žemės ūkio ministeris atskrido į Washingtoną ir pradėjo derybas su JAV prekybos ministeriu. Vėliau derybos buvo tęsiamos Maskvoje ir vėl Washingtone. Apie javų pardavimą kalbėjo ir Brežnevas su Niksonu, kai šis gegužės mėnesi lankėsi Maskvoje. Galų gale liepos pradžioje sutarta, kad JAV parduos Sovietams per 3 sekančius metus įvairių javų už 750 milijonų dolerių. Pagal pasirašytą sutartį, Sovietai galės pasirinkti bet koki kviečių, kukuruzų, miežių ar avižų kiekį, žinoma, einamomis tu metų kainomis. Be to, susitarta, kad bent trečdalis javų bus nugabenta į Rusiją amerikiečių laivais. Toji sutartis yra labai naudinga abiem kraštams, nes amerikiečiai sumažins milžiniškas javų atsargas, o rusai užtikrins sau duonos. Brežnevas, norėdamas padidinti gyvulių mėsos kiekį, primygtinai prašė amerikiečių parduoti rusams ir pašarniu javų. Amerikiečiai galėjo išpildyti ir šį Brežnevo pageidavimą.

Didžiausia JAV ir Sovietų prekybos sutarties išplėtimo kliūtis sudaro amerikiečių paskola rusams per antrąjį pasaulinį karą. Vokiečiams užpuolus Rusiją, Stalinas paprašė Roosevelto, kad jis duotų rusams ginklą ir žaliavų, nes kitaip jis negalės atsispirti naciams. Amerikiečiai buvo dosnūs, ir iki karo pabaigos suteikė rusams virš dviejų milijonų dolerių pagalbą. Pasibaigus karui ir atšalus santykiams tarp JAV ir rusų, Stalinas ir jo ipėdiniai dėsė gražinti paskolą ir pasiūlė tokią mažą sumą, kad JAV nesutiko jos priimti. Dabar, pagerėjus santykiams tarp JAV ir Sovietų, yra sudaryta bendra komisija, kuri ta paskolos klausimą svarstys iš naujo. Mat, iki šiu metų pabaigos abu kraštai nori sudaryti platesnę sutartį ir pašalinti visus buvusius ir esamus nesusipratimus.

Sovietų ir JAV santykių pagerėjimas nėra atsitiktinas dalykas, bet gyvybinis abiejų kraštų reikalas ir politinės logikos išvada. Savo laiku Stalinas, norėdamas pakenkti sąjungininkams, uždarė jiems koridorius į Berlyną ir norėjo juos iš ten išstumti. Bet sąjungininkai jo nepabūgo, ir sutraukę galingą oro laivyną, palaikė gyvybinį susisiekimą su Vakarų Berlyno gyventojais ir privertė Staliną nusileisti. Paskui jo ipėdinis Kruščiovas teigė, kad per 10 metų ekonominiu atžvilgiu Rusija pralenksianti JAV, o komunizmas palaidosias kapitalizma. Abi pranašystės neišsipildė. Neišsipildė ir jo noras paklupdyti JAV ant kelių, iveržant atomines raketas į Kubą. Nieko konkrečiau neatsiekė rusai, remdami Šiaurės Vietnamo komunistus ginklais ir pinigais. Kai prezidentas Niksonas paskelbė Šiaurės Vietnamo uostų blokadą dvi savaites prieš "viršūnių" pasitarimą Maskvoje, Kremliaus vadovai pabūgo JAV ginkluotų pajėgų ir pasitenkino švelniu protestu. Nuo 1956 m. Sovietai tapo arabų draugais, padėjo jiems e-

konominiu ir kariniu atžvilgiu ir sudarė draugiškumo paktus su Egiptu ir Iraku. Neseniai rusai turėjo apleisti Egiptą, ir Sovietų bei arabų draugystė pergyveno krizę. Panašiai pasielgė su rusais ir Jemeno valstybė, kurioje Sovietai buvo tvirtai isistiprinę.

Žiūrint į praeitį ir dabartį atrodo, kad Sovietai pradėjo keisti savo santykius su JAV del 3 priežasčių. Visu pirma Rusijos atominių karo pajėgumas prilygo Amerikos atominiams pajėgumui ir iš tos pusės rusams negresia joks pavojus. Tikras pavojus rusams gresia iš Kinijos, kuri šiomis dienomis atspausdino naują žemėlapi, į kurį itraukė prieš pusantro šimto metų rusų okupuotas Kinijos dalis. Tų žemių Kinija formaliai neatsisako. Antra, Sovietai aiškiai pamatė, kad jų suteikta pagalba kai kurioms Azijos ir Afrikos tautoms nedavė pageidaujamo rezultato ir nesusitiprino rusų pozicijos tuose krastuose. Pirmą sumos, išleistos komunizmo propagandai svetur, galėjo būti geriau investuotos savame krašte. Trečia, Sovietai taip pat pastebėjo, kad be kapitalistų /Vakarų Europos ir JAV pagalbos jie negalės išplėsti savų pramonės ir žemės ūkio, kurie yra gana atsilikę ir nepatenkina piliečių poreikių. Trumpai, politiniai ir ekonominiai interesai versta vėliau rusus gerinti savo santykius su Vakarų Europa ir Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, kurias Brežnevas prižadėjo aplankyti ateinančiais metais.

Atrodo, kad JAV ir Sovietai nori prekybos santykius išplėsti. Rusai turi didelį kiekį, kuris, paverstas skysčiu, gali papildyti JAV trūkumą. Be to, rusai turi atliekamo vario, chromo, platino, nikelio ir medžio, o amerikiečiai įvairių mašinų, kurios Sovietų pramonė labai praverstų. Per paskutiniuosius dvejus metus JAV prekybos ministerija atšaukė draudimą eksportuoti į Rusiją apie 2.000 įvairių prekių kurios galėjo būti panaudotos karo tikslams. Neseniai rusai pasirašė sutartį su viena JAV bendrove, kuri paruos Sovietams sunkvežimiu liejyklos planus. JAV prekybos ministerio nuomone, JAV ir Sovietų prekyba galėtų pasiekti iki 1975 m. vieno milijono dolerių suma, t.y. penkis kartus daugiau negu 1971 metais.

BENDRUOMENĖS SAJŪDIS

Iš 7 psl.

druomenė yra laidas ilgiau išlaikyti lietuviškumą, padėti tautai sunkiausiose istorijos valandose, ir iškovoti jai laisvę.

Tam darbui reikalingi ir didesni ištekliai.

Be jų visi planai liktų tik archyvinė medžiaga. Tad senimas ir jaunimas petys petin, stikim talkininkais praversti mūsų tarpe Bendruomenės sąjūdį lietuviams suburti, kurie tautinio solidarumo inais ir aukomis sudarytų tiems darbams reikalingą fondą.

Ligi šiol Brazilijos lietuviai nepasižymėjo savo dosnumu visuomeniniams reikalams. Paramos tikėjosi vis iš kitur. Taip buv

Paramos tikėjosi vis iš kitur. Taip buvo statant bažnyčią taip ir organizuojant jaunimo ekskursiją į kongresą. Bet Kongresan keliavęs jaunimas susimokėjo savo išlaidu tre

čia dalį ir 57 ekskursantai sumokėjo 100 dol viršaus kaip tik to jaunimo kelionei palengvinti, parodė, jog paagitavus, paraginus ir net paspaudus, kur reikia, galima atverti net šykštes nes kišenes.

Zenonas Bačelis

KUN. BENEDIKTAS SUGINTAS

Klebonas nedelsdamas užsivertė šleikštaus gėralo stikla, antra, - išraugo, užsikosėjo ir ašarotomis akimis mirkčiodamas ištiesė ranka.

- Valio.

-Ura mūsų klebonas.

Viva šaukė net uždusdami vyrai.

- Viva klebonas, - šaukė net uždusdami vyrai.

Bet apsiašarojusios kunigo akys ir ištiesta ranka staiga užčiaupė jų šypsena. Kiekvienas pasijuto sučiuptas už širdies ir paskubomė mé raustis kišenėse. Surinktus grašelius su metė į krūvelę ir nuleidė akis, pastūmė kunigui, kurs ramiausiai juos suskaitė, išrašė kvitą, ir kiekvienam paplojęs per petį, vėl išniro į tamsią ankti. Jo kišenėje buvo virš 30 milreisu.

— Kun. Mečys Valiukevičius, didelės parapijos Niteroi klebonas, vienos moterų kongregacijos įsteigėjas (apie 200 narių), švėsdamas savo kunigyystės sukaktį, kurioje dalyvavo daug lietuvių ir brazilų, pasakė patriotinę kalbą, didžiuodamasis esąs kilęs iš lietuvių turinčių garbingą praeitį. Jaudinančiais žodžiais kalbėjo apie tragišką mūsų tautos religinę ir tautinę būklę. Jis pasižadėjo glaudžiai bendradarbiauti su lietuviais patriotais kovoję už Lietuvos laisvę. Po jo kalbėjęs Brazilijoje gimęs jaunas lietuvis kun. Algirdas Ramašauskas, turistinės šv. Petro parapijos klebonas, reiškė viltį, kad lietuvių tauta atgaus laisvę.

— Prel. Z. Ignatavičius, atlikęs savo misiją Brazilijoje, sutvarkęs lietuvių sielovados reikalus, šio mėnesio gale grįžta į Italiją, kun žada paruošti italų kalba Lietuvos istoriją.

PENKTOJO PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO ŽINIOS

Šį puslapį tvarko Kongreso informacinės komisijos pirm. kun. P. Gavėnas

KONGRESAI IR LIETUVYBĖ

Jau ruošiam

Jau ruošiamės artimam Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui. Ir, kiek vėliau, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui. Juodu abu numatyti čia Brazilijoje.

Tiek pirmas, tiek antras kongresas iš mūsų pareikalavus finansinių pastangų, vieningo ir planingo organizuotumo, dosnaus pasišventimo, tautinio atsinaujinimo ir – gal pirmiausia – tam tikro nusistatymų atsinaujinti.

Šį kartą paliesim tik vieną, bet labai opų reikalą – lietuvių kalbą. Juk per kongresą teks susitikti su lietuviais iš plataus pasaulio. Ir tikrai būtų nesmagu, jei mes – ir mūsų jaunimas – susikibėti su tautiečiais turėtume griebtis kokios kitos kalbos, kadangi mūsų tė kalba... jau pasenusi, užmiršta, paniekinta, ar neišmokta.

Konkrečiai - lietuvių kalbos mokymosi ir lietuviškai kalbėjimosi klausimas.

Liet. kalbos klausimas, deja, šiandien aktu alus ne mumš vieniems čia Brazilijoje. Jis lygiai gyvai liečia ir kitus pasaulio lietuvių kolonijas. Gi su kalba surištas visas mūsų lietuviškumas. Jei kolonijoj – šeimoj, organizacijoj bažnyčioj, sueigoj kalbėsime lietuviškai, būsim lietuviai. Jei nutils lietuvių kalba šeimoj organizacijoj, bažnyčioj, sueigoj – bus ženklas, kad lietuvių kolonija jau mirusi. O kad ji nutils, jei šeima ir prieauglis-jaunimas jos nepuoselės, nereikia būti pranašu tai pramatyti.

„Visos tautinės mažumos, bendruomenės, stengiasi išlaikyti savo gyvatą pirmiausiai organizuodamos savp prieaugliui tautines mokyklas“ skaitau Kanados „Tėviškės Žiburių“ š. m. 9 numėrio vedamajame. „Ir lietuviai visais laikais, kai tik atsirado išėivijoj didesnis jų skaičius, organizavo savo mokyklas, siuntė į jas savp vaikus. Tai visai natūralu. Daugelis valstybių rėmė ir remia tokias ar augštesnes mokyklas.“

Brazilijos valdžia, kiek man žinoma, nei mūsų nei kitų tautų tokių mokyklų neremia. Tai ženklas, reikia pripažinti, stokos gilesnio ir platesnio akiračio brazilų valdžioj. Bet gal kartu tai yra ženklas stokos kutūrinio mūsų lietuvių, susipratimo, kad mes to reikalo nekėlėme ir tokios paramos nereikalavom. Netgi priešintai: kai kas pradėjo eiti visai kitu keliu, kaip L. Tamošauskas pastebi minėtajame vedamajame. Atsiranda, sašo ir Kanadoj tėvų nebekreipiančių dėmesio į lietuviškas mokyklas ir nebeleidžiančių į jas savo vaikų. Vieni nenori vaikų vežioti į tolimą liet. mokyklą. Kiti klaidingai galvoja, kad lietuviškas auklėjimas namie ir mokykloje pakenks vaiko vietinės kalbos tarimui. Yra ir tokių, kurie nor jau pasislėpti esant lietuviai. Pasitaiko tėvų, sa ve dar laikančių lietuviais, veikiančių vienoj kitoj draugijoj, bet savo vaikų neleidžiančių į lietuvišką mokyklą.

Minėtas laikraštis atskleidžia dar ir kitą lietuvių tėvų atsinešimą, lietuvių kalbą. „Džiūgu, kad dauguma tėvų tebeleidžia savo vaikus į lituanistines mokyklas. Tačiau yra ir čia liūdnų apsiereiškimų. Daugelis tėvų mano, kad, siųsdami vaiką šeštadieniais į lietuvišką mokyklą, jau atlieka visas savo vaiko auklėjimo pareigas. Jie mano, kad viena mokykla, veikianti kartą per savaitę, viską padarys... Daugelis tėvų visai nesidomi mokykla. Nelanko tėvų susirinkimų. Vaikai tatau mato ir daro savo išvadas: jei tėvamš nesvarbi ta lietuviška mokykla, tai kodėl ji turi būt svarbi jam?“

Kaikurie tėvai nesidomi, ar vaikas atlieka namie mokykloj užduotus darbus, ar paruošia pamokas. Kiti gi, leisdami vaiką į lietuvišką mokyklą, namie tarp savęs kalbasi ir su vaikais, angliškai (protugališkai). Tokiai situacijai esant, ir mokykla daug ko padaryti negal.

Malonu ar ne, turim sutikti ir su TŽ vedamajame išskeltomis pasekmėmis: „Suminėtoms priežastims mus, lietuvius, veda į greitą išnykimą.“ Pabrėžkim rašančiojo išreiškima: tokia padėtis veda mus į išnykimą.

Pažvelkim trumpai į Brazilijos lietuvių padėtį. Pažvelkim į savo šeimass, į suaugusių ir jaunimo organizacijas, į parapijas, bendrai į mūsų koloniją. Paklauskim: jei tokiu keliu eisim, kaip dabar, kiek dar metų išsilaikys mūsų lietuviška kolonija? Arba: jei gyvai nesukrusim, po kiek metų S. Paulo lietuvių kolonijos, kaip tokios, bus tik vardas belikęs?

Negalim savę užliūliuoti aklom svajonėm ir žengti pirmyn užrištom akim. Turim konkrečiai pažinti savo padėtį.

Dabar jau yra techninių priemonių or tptkiom socialinėm apraiškom, kaip čia iškeltoji, aptarti ir apmatuoti.

Manau, kad ši yra Brazilijos Liet. Bendruomenės, parapijų, liet. organizacijų, susipratusių tautiečių pareiga: ieškoti priemonių šiam mūsų kolonijos fenomėnui aptarti.

Šį reikalą turim išstudijuoti ir išspręsti dabar, besiruošdami V PAL kongresui, kad jo metu galėtumėm pristatyti savo studijų išdavas bendram P. Amerikos lietuvių apsvartymui ir kaip medžiagą atitinkamom rezoliucijom.

Kun. Pr. Gavėnas

PALAIKYKITE MUS PALAIKANČIUS
SKELBĖJUS. PIRKITE PAS JUOS!

FOTO ZELINA

Av. Zelina, 921

Telefone: 274-0476

AUTO ACESSÓRIOS
PALIVANAS LIMITADA

Rádios - Toca-Fitas
AUTO - CAPAS
Acessórios em geral

MATRIZ: Av. Goiás, 2540
Telefone: 42-1315

Filial: Av. Goiás, 3324

SÃO

SÃO CAETANO DO SUL, EST. S. PAULO

JARROZ
JURADO

NÃO EMPAPA

FICA SOLTINHO

COMERCIAL COSTA BARROS LTDA

Rua Costa Barros, 691 - Vila Alpina

Pedidos pelos Tels.: 63-7093 e

273-3370

ESCRITÓRIO CONTÁBIL

NASCIMENTO

REG. C. R. C. S. P. N.º 4.000

LUIZ DO NASCIMENTO

CONTADOR

E

TECNICO DE ADMINISTRAÇÃO

PROT. N.º F-2.047/68

AVENIDA ZELINA, 911/3 - V. ZELINA

TELEFONES, 273-7142 E 274-0863

SÃO PAULO

Administração de Empresa

•

Aberturas • Transferências

•

Encerramentos de Firms

Escritas Fiscais

Comerciais e Industriais

•

Balancos e Revisões

LOJA SIMKUNAS

Malhas, artigos p/presentes
Atacado e varejo.

Av. Zelina, 931 - TELEFONE 274-1404

SÃO PAULO

MŪSŲ PADANGĖJE

NEPAMIRŠKIM, NEPAMIRŠKIM

Šaunus spaudos bičiulių balius bus rugsėjo 17 dieną, sekmadienį, tuojau po sumos, apie 12.30 valandą. Šeimininkės, nevirkit namie pietų. Atsiveskit visą šeimyną į balių. Visi gardžiai pavalgysit, privalgysit ir dar nereiks jums nei lėkščių plauti, nei puodų šveisti. Tiesa, vieną kita kruzeiruką išmesite. Bet už tat kiek malonumų turėsit. Ir kas svarbiausia, **PADĖSIT IŠLAIKYTI MŪSŲ KOLONIJOS VIE NINTĖLĮ KAS SAVAITE JUS IŠTIKIMAI LANKANTI LAIKRAŠTĮ.**

Pakvietimus jau galima gauti abiejose klebonijose, pas Vyrų Brolijos nariusm Casa Verde pas Jurgi Matelionį ir pas brolius Stankūnus, o Prudentėje pas Motiejų Tamaliūna. Pas jį galite ir telefonu ušisakyti vietą, o gal net ir visą stalą. Tel.: 274-9784.

KITA NAUJIENA, NAUJIENA' NAUJ

Spaudos baliuje bus galima gauti lietuviškų plokštelių, knygų nusipirkti. Nepraleiskit tokios geros progos.

Bus geras pasirinkimas įvairios literatūros ir vaikams, ir suaugusiems, ir religinių ir „svietišku“.

Čia bus galima užsisakyti ir kitų leidinių ir plokštelių, kokių tik norėsit. Taip pat lietuviškų laikraščių, žurnalų. Bus parduodami prie automobilių langų prikljuojami lietuviški ženkliai-lipinukai, vytukės ir kiti.

P R I E D A S

Prie paskutiniame ML numeryje pasirodžiusio pranešimo „NETIKĖTA KAPELA“ pridėdame:

Naujiems vargonėliams įtaisyti Zelinoje dar aukojo: Pranas Sukys ir Monika Maželienė po 50 kr., Be to p. Maželienės pastangomis surinkta 130 kr. per Liet. Katalikų Moterų sąratą, šv. Onos šventėje.

Monika Kleizienė ir Angelika Triubienė aukojo ir po 50 kruzeirų.

PASISEKE VAKARIENĖ-CHURRASCO

PAL Kongreso finansų komisijos rengtoji vakarienė churrasco praėjusį šeštadienį gražiai pasisekė.

Inž. Satkūnas parodė gražių spalvotų skaidrių fotografijų ir porą filmelių iš Jaunimo Kongreso ir NEMUNAS šauniai susoko 4 taut. šokių. Publika šokėjams negailėjo karštų plojimų, ypač po aštuonyčio.

Programėlei pasibaigus apie 130 dalyvių sotinosi churrasco gardumynais. Vakarienės pelnas skirtas V. PAL Kongresui.

V. PALKO KOMITETO POSĖDIS

ŽADA BŪTI RUGSĖJO 7, KETVIRTADIE NIO VAKARĄ. VISI KOMITETO IR KOMISIJŲ NARIAI KVIETIAMSI DALYVAUTI.

SVEČIAI IŠ KOLUMBIJOS

Rio de Janeiro atidaryta rugpj. 26 dieną tarpamerikinė filatelijos paroda. Vienas iš jos teisėjų yra dr. Vytautas Stasiukynas iš Bogotos. Jis yra laimėjęs visą eilę medalių pašto ženklų parodose. Atvyko į Rio su žmona Nicole. Žada apsilankyti ir S. Paule.

PRADĖS LANKYTI ŠEIMAS

Šv. Kazimiero lietuvių asmeininė parapija apima milžinišką plotą. Visą S. Paulo arkivyskupiją, visą Sto André vyskupiją. Lietuviai parapijiečiai gyvena pasiskleidę visame tame plote.

Norint turėti gyvą ryšį su visais parapijiečiais, reikia juos aplankyti. Neįmanoma visus aplankyti dažnai. Todėl šv. Kazimiero parapijos kungai stengiasi **NORS VIENĄ KARTĄ PER METUS užėiti į kiekvieno lietuvių pastogę, neaplenkdami nė vieno. Tai padaryti reikia daug laiko. Todėl parapijiečius šiemet lankyti pradėsime RUGSĖJO 1 DIENĄ.** T. Petras Daugintis lankys TUCURŪVĮ ir apylinkes, O T. Antanas Saulaitis Sto André ir jo priemiesčius.

Kunigai stegsis lankytis nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Kai bus lankomos kitos vietovės, bus pranešama iš anksto M. Lietuvoje.

MIRUSIEJI

Rugpj. 5 V. Anastácio mirė

JULIŪS ŠEŠERGIS.

Jis buvo taxi vairuotojas ir vežė trejetą keleivių tik prieš porą mėnesių pirktą mašiną. Keleiviai jį nušovė į pakaušį. Buvo 49 metų amžius.

Rugpjūčio pradžioje mirė

PETRONĖLĖ GRUBLIAUSKIENĖ 76 m. amžiaus. Gyveno dažniausiai V. Bonilha pas savo sūnų

Mirusiųjų artimiesiems užuojauta

I I E Š K O M I

Š. Amerikos ir Venezuelos lietuviai teiravo si T. Antano Saulaičio apie savo gimines Brazilijoje. Ieškoma:

ALBINO MARKEVIČIAUS iš Vilkaviškio išvykusios iš Lietuvos per II karą. Ieško brolis Zenonas, JAV.

AUGUSTO KRETINO, jo vaikų Juozo ir Sofijos. Ieško kun. Gustas, JAV.

PETRO NAŠLĖNO iš Zarasų apylinkės ieško Ona Zalubaitė-Jusienė, JAV.

PETRO VILTRAKIO, atvykusios Brazilijon apie 1927 metus. Ar jo sūnaus Algirdo. Ieško brolis Jonas Viltrakis, Venezuela.

LEONARDO PESLIAKO ieško brolis Zbignevas Pesliakas, Venezuela.

PETRO NAVICKO iš Šančių, arba jo broliu bei sesers. Ieško Milčiūnai, Venezuela.

jono jakimavičiaus iš Šančių, ar jo broliu bei sesers ieško Milčiūnai, Venezuela.

Agronomo BAČKIO, apie 1933-35 metus atvykusios į Braziliją ieško dr. Dambra, Venezuela.

MATILDOS BUTAUSKAITĖS, Onos dukters, ieško Ona Zalubaitė-Jusienė, JAV.

PAULĖS JARMALAVIČIŪTĖS iš Biržu,

gyvenus
ieško V

Žinantieji kur šitie asmenys gyvena, ar suinteresuotieji malonėkit kreiptis į M. Lietuvą

II PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO PAREIŠKIMAS:

Antrasis Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, parengiamuosius darbus pradėjęs atskiruose kraštuose ir kolektyviai vykdeš Čikagoje, Kento universitet, Romuvos stovykloje bei Toronte, įpreigo

į pasaulio lietuvius kreipiasi šiuo pareiškimu:

Nuoširdžiai dėkoja visiems igalinusiems Kongresą įvykdyti: visų pirma savo institucijų darbuotojams, visiems rėmėjams, aukotojams.

Kongreso nutarimams s vykdyti ir jaunimo veiklai ryškinti bei planuoti, Kongresas istigė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą, kuri:

1. veiks Pasaulio Liet. Bendruomenės ribose, glaudžiai su ja bendradarbiaudama ir bendraudamas.

2. atskiruose kraštuose bus savarankiška ir autonomiška, pagal vietos sąlygas bei galimybes.

3. jungs lietuvių jaunimo organizacijas ir organizacijoms nepriklausantį jaunimą ir derins bendrą lietuvišką jų veiklą.

Pasaulio Liet. Jaunimo Sąjunga savo pirmininku išrinko Antaną Saulaitį, S.J. ir valdybos nariais — Nelidą Zavickaite, iš Argentinos Edmundą Andriuskevičių, iš Urugvajaus, Ema nte Mikuckytę ir Vilių Ambrozevičių iš Brazilijos. Jaunimo Komunikacijos Centras sudaromas Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir jam vadovaus Romas Saladolskis.

II L J K. PREZIDIUMAS

Torontas, 1972 Jaunimo Metų liepos 16 d

S Y P S E N O S

Nereikia baidyklės

— Kodėl tamsta nepastatai baidyklės savam darže?

— Nereikia. Visą dieną darže būnu aš pati...

Vagis skaitykloje

Senos anglų pilies savininkės tarnas atbėgęs praneša:

— Ponia, skaitykloje yra vagis!

— Taip? O ką jis skaito?

* * *

— Mam, tas dailininkas labai gražiai laivus piešia... O laivų statyboje jis galėtų dirbti?

— Galėtų, sūneli. Ir tada jo darbas būtų daug naudingesnis.

* * *

— Mama, kodėl lietui lyjant, žuvis neišplaukia į debesis?

— Šito, sūneli, ir aš pati nesuprantu. Juk upės taip teršiamos! ("Šluota"). Parinko Pr. Alš.